

a lelkészi hivatalba telefont is szereltünk. Azt az illetékes szervek állandóan „lehallgatás” alatt tartották. Volt olyan időszak, amikor heteként péntek 9 órakor „vendégségbe” idéztek a Szekuritáéhoz, és próbálták engem beszervezni besúgónak (nem is kell mondanom: eredménytelenül). Nem szóltam még szobraimról. A templom előtt, a lelkészi lakás udvarán, a pincében vannak kisebbek, nagyobbak, kő, öntvény, faragott alakban. És nem tartom magam „művésznek”, csak olyan embernek, aki a szabadidejét nem fecséreli italozásra, haszontalanságra, hanem a beszédei mellett betűvel, valamely holtanyag megformálásával akar valamit szerényen közölni a környezetével, a világgal. 14 európai ország fővárosában és sok kisebb város műtermeiben szétnéztem turistaként, és van némi fogalmam arról, hogy mi a művészet. Hogy a szobraim jók vagy rosszak, azt döntsék el a mindenkori illetékesek. De a szándékom – gondolom – nem megvetendő, hogy mindenkit a maga lehetőségei szerint alkotó tevékenységre sarkaljak.

Végezetül: Éljetek, éljünk úgy vallási, mint nemzeti vonatkozásban: jó békességben. Köszönöm a hívek és vezetők irántunk való jóindulatát, segítségét. Ezekkel az érzésekkel, gondolatokkal ajánlak titeket Isten kegyelmébe és ígéjének örökségébe. Köszönöm a velem való együttérzést, az anyagi és erkölcsi támogatást, amivel a keblitanács, Nagy Lajos – hosszú időn keresztül – egyházközségi gondnok, fiatal lelkésztársam, Rüszt Domokos, a mindenben helytálló Nöszövetség tagjai, a hívek összessége támogattak. Adja a Mindenható, hogy a megkezdett nagy vállalkozás, az új templom felépítése is mindannyiunk mellállásával minél hamarabb megvalósuljon. Legyen hát ez a pillanat nem annyira a búcsú, mint a kítözött célok felé való továbbindulás. Ezért mondom, ismételem az apostoli intést: Vigyázzatok azért magatokra és a nyájra, melyben a szentlélek titeket vigyázókká tett. Ámen.

SZATHMÁRY INCZE KORNÉL

ISTEN GYERMEKEI – A SZABADSÁG GYERMEKEI

Róm 8, 14–16; 2Kor 3, 17

A hívő, keresztény ember Isten lényegét a „Lélek” fogalmában határozza meg. Isten láthatatlan teremtő erő, Akit mi nem tudunk befolyásolni, irányítani, de Ő életünket mindig irányítja, vezet, Ő mindig gondot visel ránk. Jézus tanításában Isten Lélek, és a mi egyedüli kötelességünk, hogy Istent lélekben és igazságban imádjuk.

Az ember csak azért lehet ember, mert lelkét Istentől kapta, csak azért, hogy lelkén keresztül érezze: mint gyermek van Istenhez kapcsolva, mert az ember lelke nem a „szolgaságnak”, hanem a fiúságnak lelke. Az ember legvilágosabb felfedezése pedig más nem lehet, mint amikor ráébred arra, hogy Istent saját Atyjának kell ösztönösen is tekintse, és Istent mint szülőt kell szeresse.

Pál apostol értelmével, műveltségével és szervezőképességével kétségtelesenül Jézus hitének legnagyobb terjesztője lett. Pál eredményeinek titka épp abban rejlett, hogy ő mindenütt tudott az emberekhez szólni, minden társadalmi réteg előtt a megfelelő szavakat és fogalmi képeket tudta használni. Természetesen tisztában volt azzal, hogy a római (fővárosi) polgároknak nem beszélhet irgalmas szamaritánusról, sem magvetőről, sem farizeusokról, sem Sanhedrinről. Itt a római lélek megváltozásáról, a Jézushoz csatlakozás által az istenfiúságról, Istenről és a szabadságról szólhat csak, hogy tanításának hatása is legyen.

A Jézust követő rómaiak mind pogányokból kerültek ki, akiket állandóan zaklattak velük ellentétbe került családtagok, rokonok. De egyben rettegtek a római centurióktól, a császár „rendőreitől” is, mert új vallásukat rosszindulatú félremagyarázással császárellesnek is minősíthették bármikor. A Római Birodalom fővárosában is, mint a birodalom akármelyik sarkában, csak engedelmes „szolgalelkülettel” érezhették magukat békében az alattvalók.

Pont ezt a szolgalelkület okozta szorongást próbálta Pál feloldani a rómaiakhoz írt levelében, mikor Isten Lelke vezérletével próbálja erősíteni a félelemben és bizonytalanságban élő fővárosiakat. Megmagyarázza az apostol azt is, hogy mindannyiszor, amikor Istent „Atyának” nevezik, kell érezzék azt is, hogy Istennek név szerint kiválasztott és elhívott gyermekei. Ez a bizonyosság pedig le kell győzze a tudatukban létező bizonytalanságot és félelmet.

A félelem, a bizonytalanság és a hitelenség csak alattvalói, rabszolga lelkületet szül. Akik pedig Isten lelki lényéből kapták lelküket, azoknak van bátorságuk, bizonyosságuk és hitük, mert Isten egy része van elrejtve bennük, így földi uralkodó, földi hatalmasság nem írthat az Isten Lelkével bíróknak. Isten fiai lettek az új Lélekkel rendelkezők, egyedül csak Isten törvényének kell engedelmeskedjenek.

De következik az istenfiúságból az is, hogy mindentől szabadok csak akkor lehetnek, ha Istent tisztelik és akaratának engedelmeskednek, mint a gyermek is, ki csak akkor boldog és akkor érzi magát biztonságban minden külső veszélytől, ha hallgat szülei akaratára, törvényére.

Az Isten Lélek! Annyira szent, hogy láthatatlan, de mindenütt jelen van és mindenben uralkodik is. Az Úr pedig a Lélek! Itt teljesen összezseng Pál Istent dicsőítése Jézus Isten-képével. Itt Pál lélekben teljesen azonosult Jézus istenfiúi lelkületével.

Pál tudta, hogy Isten Lelkével mit jelent a szabadság. Mert csak Jézushoz csatlakozva nyerte vissza szabadságát. Damaszkuszi Jézus-élménye előtt az

őszövségi törvény foglya volt. Még gyilkosságban is részt vett sőt azért indult Szíria tartománya felé, hogy a törvény hatalmával sújtson le Jézus követőire.

Lelkiismereti békéjét csak Jézus hitében nyerte vissza.

Ezen a héten Istentől egy különös lelkülettel felruházott személyiségről és egyben Erdély első fejedelméről emlékezünk meg, halálának 430. évfordulóján. János Zsigmond Istentől kapott lelke csak édesanyja lelkére hasonlított. Édesapja, Zápolya János zsarnok, sokszor árulásra is hajlamos, és önző lelkületéből – hála Istennek – semmit sem örökölt.

János Zsigmond Istent kereső lelkületét nagyban befolyásolta nála húsz évvel idősebb tanítója, Dávid Ferenc, kinek hatására végigjárta az igazi Istent-keresés minden hitfázisát.

Dávid Ferencék hatására bocsátja ki a híres 1568-as, lelkiismereti és vallásszabadságot hirdető tordai országgyűlési törvényt. Ő is átérezte, hogy Isten Lélek, és ahova elhat Isten Lelke, ott csak szabadság létezik.

A magyar lélek szabadságvágya lángolt fel ezelőtt 153 évvel is. A szabadság-láng meggyújtói ezen a napon azok voltak Pesten, akik megszerkesztették és kinyomtatták a nevezetes 12 pontot. Petőfi Sándor, Jókai Mór, Irinyi József, Bulyovszky Gyula, Nyári Pál, Vasvári Pál 1848. március 15-én még nem tudták, hogy Isten, ki szabadságra vágyó lelküket és hazaszeretetüket ezen a napon győzelemre segítette, még mit tartogat számukra a jövőben.

Az 1848-as szabadságharc elbukott.

Egyedül Jókai Mór érthette közülük meg – 19 év múlva – 1867-ben, hogy a 48-as eszmék és célok, igaz, csak hiányosan, de megvalósulhattak.

Petőfi és Vasvári a harcmezőn estek el, a többiek a kegyetlen ítéletek áldozatai lettek.

Az Istentől kapott lélek hallgat Teremtőjére. Akiket pedig Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai. Ahogy Pál apostol megvallotta: „Sem élet, sem halál, sem magasság, sem mélység, sem égi, sem földi hatalom el nem tántoríthat minket Isten szeretetétől.” Mert Isten a szeretetét mutatja meg, mikor a fiúság hivatását és a szabadságot ajándékozta számunkra. De az istenfiúság természetesen kötelez is! Teljesítsük mindig mennyei Atyánk akaratát, és akkor megízleljük az igazi szabadságot is, mely mentesít minket minden hatalomtól, de egyben mentesít minden gyötrő lelkiismeret-furdalástól is. Ámen.

EGY TALÁLKOZÁS, AMELY SZÍVEKET LOBBANTOTT LÁNGRA

Lk 24, 13, 30–32

Ünneplő Gyülekezet, kedves keresztyén Testvéreim!

A názáreti Jézust nagypénteken megfeszítették, és a rákövetkező vasárnapon két tanítvány – kik nem tartoztak a tizenkettő közé – Emmaus felé tartott. El voltak merülve a beszélgetésben; komolyak, ünnepélyesek és szomorúak voltak. Telve volt a lelkük keserűséggel. Elveszett, odalett minden, ami szép volt számukra, amiben hittek. Mesterük harmadnapja halott. Az asszonyi mendemonda, sőt néhány társuk is üres sírt és élő Jézust emleget ugyan, de – hogyan higgyen ilyesmiket az ember?!

Akkor hirtelen valami teljesen váratlan dolog történt. A szomorú vándorok mellé Jézus szegődött, mint *ismeretlen útítárs!*

Magában véve már az is hihetetlen, hogy Jézus megjelent mellettük. Ennél már csak az a hihetlenebb, hogy nem ismerték fel. És nem tudni, hogy: miért? – Talán el volt rejtve az orcája? Talán más volt külső megjelenése, mint azelőtt? – Valamennyi valószínű lehetőség volna, ha a test szerinti feltámadás szemszögéből közelítenénk az eseményekhez, de az evangélista említést sem tesz e lehetőségekről. Éppen ezért van egy másik, lélektani szempontból talán a legkézenfekvőbb lehetőség: *Nem ismerték fel, mert nem is vártak a megjelenésére.*

Ha valakit nem várunk, ha valakire nem számítunk: könnyen elmegyünk mellette az utcán. Ha valami otrombát vagy kivetnivalót keresünk, szinte biztos, hogy nem vesszük észre a figyelemre méltót, a szépet... Mivel nekik csak az járt az eszükben, hogy Jézus meghalt, és sírba tették: egyáltalán nem gondoltak arra, hogy valaha találkozni fognak még vele!

Az ismeretlen útítárs megkérdezte tőlük, hogy miről beszélgetnek egymással útközben. A két tanítvány szomorúan megállt, meghökkenve nézett rá, mondván, hogy: minden bizonnyal te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudja, mi történt ezekben a napokban!

Mi is hitetlenkedve nézünk mindig arra, aki teljesen tájékozatlan, tudatlan valami olyan dologban, amiről nekünk alapos ismereteink vannak. Ezt nem érteni? – mondjuk méltatlankodva, mikor olyan világos, mint az egyszeregy!

Akkor megkérdezte tőlük nyíltan, hogy: Mi is történt? – A tanítványok pedig elmondták röviden és világosan: Volt egy ember, és micsoda ember volt! – Hirtelen megelevenedtek bennük az emlékek: Nagy volt szóban és cselekedetben Isten és az egész nép előtt, de a főpapok letartóztatták és átadták a katonáknak, hogy keresztre feszítsék... A következő mondat a